

Rosenhagen Steinerbarnehage

Årstidsfestene

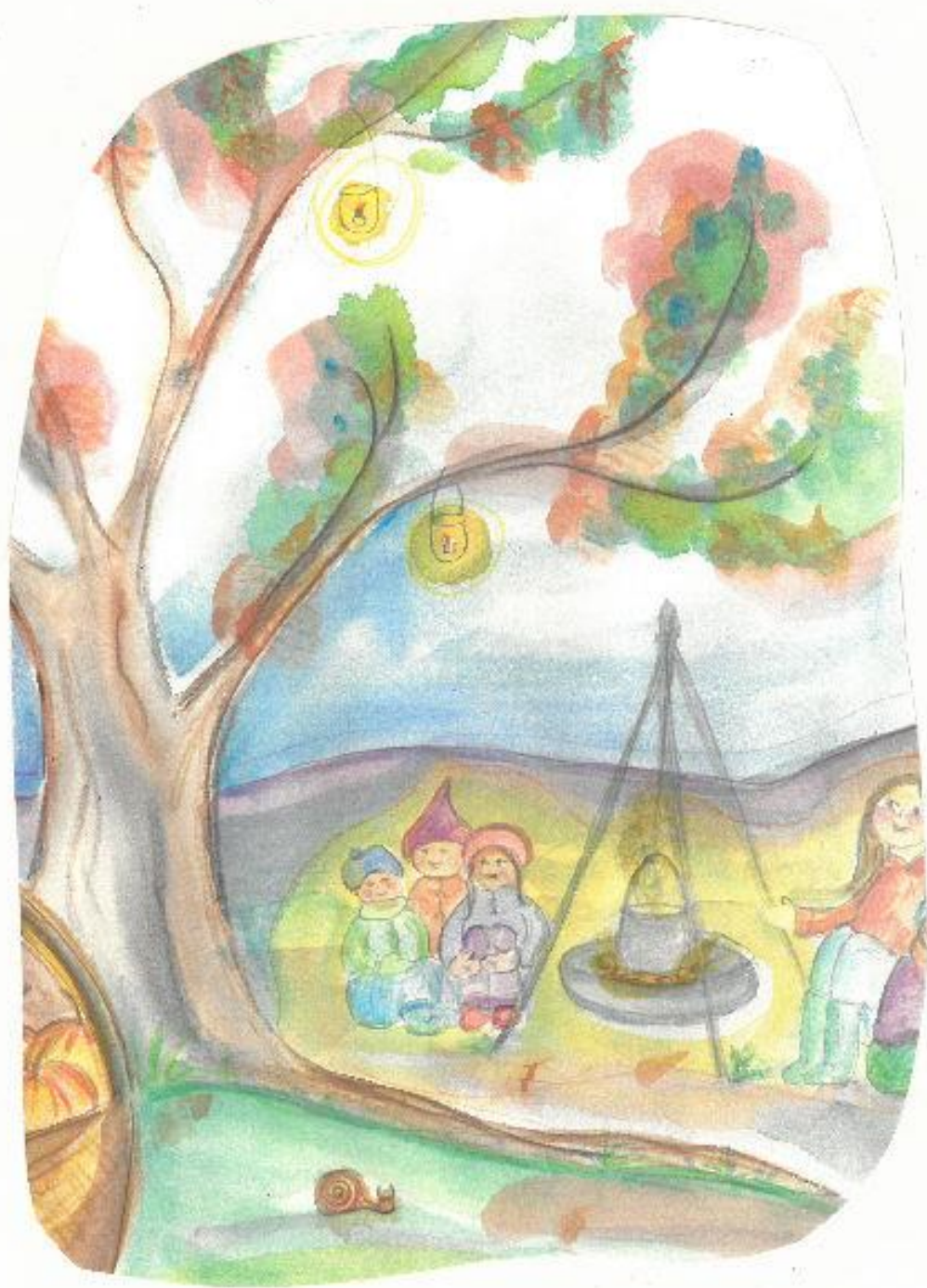
Årstidsfestene er et bærende element i arbeidet med barna gjennom hele året. Årsplanen vår er bygget opp rundt årstidene og høytidene som hører til i vår kultur, og årstidsfestene er en viktig del av årsplanen.

Hver fest består av en forberedelsestid, selve festen og bearbeidelsen i etterkant. Eventyr, sanger, rim og regler er alle farget av den aktuelle festens kvalitet. Også det som gjøres praktisk av formgivende og forberedende aktiviteter. På den måten kan barna både forbinde seg med festens innhold, gjenkjenne dem med glede og oppdage ny ting i forhold til sin alder. Det skaper både forventning og glede. Slik gir årets rytme gjenklang i menneskets indre.

Arbeidet med årstidsfestene og høytidene har som mål:

- Å styrke barnets opplevelse av rytme*
- Å formidle sanseinntrykk i forhold til de ulike kvalitetene som hver årstid har.*
- Å ta barnets etterligning på alvor.*
- Å utvikle barnets takknemlighet, hengivenhet, undring, ærefrykt, omsorg, mot og medfølelse.*

Forberedelsene og feiringen av hver enkel fest, bidrar til å gi barna verdifulle opplevelser av gjenkjennelse. Dette bidrar til å skape trygghet, glede og mestring, og få oppleve kulturtradisjoner og få et mangfold av sosiale og praktiske erfaringer i forberedelsene til festene sammen med voksne.

Høstfest

Denne festen feires i mange kulturer og har gamle og varierte tradisjoner. Vi ønsker å vise en takknemlighet over alt naturen har å by oss om høsten.

I ukene før festen maler vi korn til mel, og kjerner fløte til smør. Høster inn grønnsaker fra hagen og plukker epler fra eplehagen. Vi pynter inne med blomster og bær. Eventyrene og sangene vi bruker er tilpasset årstiden.

Barna bringer med seg hjemmefra, gaver fra jordens grøde. Det kan være frukt, bær, grønnsaker, hjemmelaget syltetøy eller saft. Alle får da være med å bygge opp årstidsbordet som vi har frem mot høstfesten.

På selve festdagen lager vi god grønnsakssuppe og baker brød av kornet barna har malt. Vi dekker et flott festbord, synger og hører eventyr.

St. Mikaelstfest

Mikaelstfesten innledes 29. september, og har flere betegnelser og tradisjoner. I Norge er festen blitt kalt Mikkelmess, og primstavmerket er ofte en vekt. I draumekvedet heter Mikael sankte Såle- Mikjel. «Sål» betyr sjel. Denne betegnelsen knytter seg til forestillingen om at Mikael hadde som oppgave å veie sjelene på dommedag. Andre kaller dagen Mikaeli og knytter den særlig til historien om erkeengelen Mikael som vant over dragen.

I barnehagen og 1.klasse lager vi et stort bordspill fra legende om ridder Georg, som ved hjelp av engelen Mikael vant over dragen og fikk tilbake lyset og gleden over menneskene. Den symboliserer kampen mellom det gode og det onde, og st. Mikael gir oss styrke, kraft og mot, og lys til å møte mørketiden.

I ukene før festen synger vi Mikaelssanger og leker ridder Georg som redder prinsessen fra dragen. 1. klassingene får lage sitt eget riddersverd.

På selve festen er det laget til en motsprøve ute, hvor barna får små prøvelser som de skal mestre. Deretter blir de høytidelig slått til riddere og får ridderbånd på hode.

Festen blir feiret med flott pyntet langbord, med suppe, saft og «dragekake» å spise.

Lanternefest

Lantere festen 11. november bygger på legender som er knyttet til helgenen St. Martin eller Morten som brukes i noen land.

Lanterne festen er av gammel opprinnelse, hvor kålrot og gresskar ble hult ut, og et lite lys ble satt i midten, for å lyse opp i mørketiden.

Høsten og vinteren får en god begynnelse med lanterne festen. Festen forberedes i ukene i forveien med at vi synger lanternesanger, og lager lanternelykter.

Selve festen har vi om kvelden. På dagtid får barna se bordspill om Martin/ Morten som var en from mann med barmhjertighet og godhet for alle. På ettermiddagen kommer barna tilbake til barnehagen / 1. klasse sammen med foreldre og søsken. Vi vandrer alle i en lang rekke rundt barnehagen og synger og lyser opp hele hagen med våre lanterner. Tilslutt samles vi alle rundt bålet og venter forventningsfullt på om Morten vil komme, og om han bringer med seg Sol, måne og Stjerne kaker?

For barna er stemningen en slik kveld en stor og verdifull opplevelse som gir rike og varme minner.

Adventshage

Advent betyr «å Komme». Denne festen oppsto ut fra et behov for å skape en enkel og symbolsk opplevelse av hva ventetiden bærer bud om, og hva mennesket selv kan bidra med i verden.

Til denne festen lager vi en stor spiral utover gulvet av granbar og mose. Lyng, små krystaller og julestjerner pynter i mosen, og innerst i spiralen tennes et stort hvitt lys. Rommet ellers er mørkt, og adventshagen holdes tidlig om morgenen.

Barna sitter i ring rundt spiralen og høytiden rammes inn av sang og musikk.

Så får et og et barn et eple med et lite lys i, og vandrer inn spiralen til det store lyset. Der får de tenne lyset sitt. På vei ut igjen setter de lyset fra seg i spiralen.

Etter hvert blir rommet lysere og lysere.

Adventstiden er nå begynt, og i den får barna hver dag se bordspill om Josef og Marias vandring fram mot Betlehem.

Vi synger julesanger, baker, lager bivoksllys og røde epler i tovet ull. Denne tiden skal være en rolig og stemningsfull tid i barnehagen og veie opp for den ellers så travle førjulstiden som vi fort blir dratt inn i.

Luciafeiring

Lucia var en ung jente fra Syracus i Hellas, som led martyrdøden på Sicilia i år 303 e.kr. - og ble senere opphøyet til helgen. Bakgrunnen for dette var at hennes mor ble uhelbredelig syk. Lucia ba til den hellige Agathe for moren, og hun ble frisk. Som takk for helbredelsen gav Lucia hele sin formue til de fattige. Historien forteller at forloveden anga henne til de romerske myndigheter, fordi hun var en kristen. Det ble befalt at Lucia skulle brennes på bålet. Bålet ble tent, men flammene bøyd seg unna henne og hun stod uskadd igjen da bålet var brent ned. Da grep statholderen sverdet sitt og drepte Lucia. I det samme falt statholderen død til jorden.

I den nordiske folketro ble Lucia stående som lysets, godhetens, sannhetens og gledens symbol. Lucia er dannet av det latinske ordet "lux" - som betyr lys.

Før frokost 13. desember, var det skikker mange steder, at den eldste datteren på gården kledde seg som Lucia og gikk rundt for å signe gårdene og jage vekk alle onde makter.

Etter å ha sunget sangen "intet være bange lussinatti lange" - samlet familien seg til "lussifrokost".

Lussekattene som deles ut har sin tradisjon fra den lange "lussinatti". I folkefantasien var heksene gjerne ledsaget av en svart katt. De gamle mente også at ville du bli kvitt noe eller noen, skulle du si det til en trollkjerring. Av en deigklump laget hun så en figur som skulle symbolisere din fiende eller rival. Etter steking spiste hun den opp. Etterpå ville din uvenn forsvinne fra din vei - "som dugg for solen".

Her i barnehagen og 1. klasse har vi tradisjon med å feire Santa Lucia. Vi baker lussekatter og synger Luciasanger.

Den 13. desember, om morgenen kommer 1. klassingene ned til barnehagebarna. Lysende og syngende kommer de og deler ut lussekatter til alle. Den gode stemning legger seg over alle avdelingene denne morgenen.

Hellige tre kongers fest

Den er den 6. januar, og blir feiret når barna er tilbake fra juleferien.

Da tenner vi hellige tre kongers lys, og synger sanger om kongene.

1. klassingene får vise hellige tre kongers tablå for barna i barnehagen.

Barna får oppleve en glede over at stemningen som var i barnehagen før jul, blir videreført og julens høydepunkt blir avrundet med denne festen.

Fastelaven

Denne festen har røtter i både kristen og hedensk skikk. Den hedenske bakgrunn har med fruktbarhet å gjøre. I gamle dager ble fastelavensriset brukt til å frembringe fruktbarhet over det kommende år, både på marker og blant mennesker. I kristen tradisjon var dette den siste festen før fastetiden, som alltid er 40 dager før påske.

Karnevalstiden er i barnehagen en festtid, med humor, moro og glede. I ukene før selve festen har vi fremme alle karnevalsklær og utstyr og barna får boltre seg med det hver dag. Vi synger sanger som appellerer til moro, tøys og tull, og eventyrene er tilpasset karnevalstiden.

På selve festen er hele barnehagen/ Rosestuen pyntet ut fra hvilke tema vi har valg. Det kan være fest på slottet, sirkus, fest i skogen, livet i havet osv. Alle barn og voksne kommer utkledd denne dagen. Barna går karnevalsparade opp til skolen, og etterpå har vi felles ring ute på plassen.

Festbordet er vakkert pyntet og vi koser oss med god mat og fastelavnsboller!

Påskefest

Med påskefesten synliggjøres oppstandelseskraftene i naturen. Våren markeres, og gleden over lyset og nytt liv står sentralt.

Vi skaper hvert år en vakker påkehage ute, med stubber, og røtter, blomstrer, påsketre og sildrende vann. Vi synger påkesanger og vårsanger og barna får i møte med alle elementene, plante sine egne frø i en liten potte, vanne den og sette den på vent til spiring.

Barna får høre eventyr om påkeharen, og vi leter spent om påkeharen har vært med egg i vår hage også.

Festbordet består av vakkert tillaget mat, med egg, rundstykker og allslags gule og grønne frukter og grønnsaker.

På ettermiddagen inviterer vi gjerne foreldre og søsken på påsekaffe når de henter, slik at de også får ta del i påkehagen.

Pinsefest

Pinsefesten er en fest for brorskapet mellom alle menneskene over hele jorden og samtidig en vårfest. Pinsen kalles også blomstenes og språkets fest, og er forbundet med lys og luft.

Vi feirer luftens element ved å leke med såpebobler, en liten hvit fjær i en trå, eller silkebånd på en pinne, som blåser i vinden.

I ukene før lager alle barna hver sin pinsefugl, som de får med hjem. Vi synger vår og sommersanger. I ringen lar vi barna få tenne hvert sitt eget lille flytelys mens man tenker på en venn.

Måltidet spiser vi, om været tillater det, ute i det fri med hvite duker, blomster og deilig mat.

Sommerfest

Sommerfesten er en avslutningsfest før sommerferien, og festens budskap er gleden over lyset og sommeren. Samtidig er det en markering for dem som går ut av barnehagen for å begynne på skolen.

1.klassingene har på formiddag en høytidelig «ut av porten»- seremoni hvor de får treffe sin 2. klasse lærer og være med til sitt klasserom på besøk.

På ettermiddagen har vi stor sommerfest med barna, foreldre og søsken, hvor alle bringer mat fra felles fat. Vi feirer ute med felles ring og sommersanger. Her får også 1.klassingene sine vandrestaver som de har jobbet med, og som de nå skal vandre ut i verden med.

I ukene før forteller vi eventyr, synger sommersanger og lager blomsterkranser til å ha på hodet.

Små og store takker hverandre for året vi har hatt sammen.

God Sommer

Illustrator: Marit Gjellefall